

Landslægeembedets notat vedr. provokerede aborter foretaget i Grønland i 2020

Landslægeembedet modtager kvartalsvise anmeldelser om provokerede aborter fra Regionssygehuse og Sundhedscentre. Disse anmeldelser kvalitetssikres løbende og bliver præsenteret nedenfor.

Opgørelsen er udelukkende lavet som deskriptiv statistik ud fra de anmeldelser der er modtaget.

Der er ikke blevet modtaget anmeldelser fra Qasigiannuit og Kangaatsiaq, hvorfor Region Qeqertalik kan være underrepræsenteret.

Der blev i 2020 foretaget i alt 889 provokerede aborter. Den gennemsnitlige graviditetslængde var 7 uger (min. 2 uger/maks. 19 uger).

Antallet af enkeltpersoner, som i løbet af 2020 fik foretaget provokerede aborter var 842 kvinder, og 46 kvinder fik foretaget provokeret abort mere end en gang i løbet af 2020.

Brevdato: 26-10-2021
Sags nr. 2020 - 3691
Dok. nr. 17821271

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Aldersfordeling

Alder	under 15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40+
Antal	14	154	214	230	183	67	27
Procent	2	17	24	26	21	8	3

Gennemsnitsalderen for kvinder der fik foretaget en provokeret abort var 26 år (min. 13 år/maks. 46 år).

Alder	Antal aborter	Antal piger/kvinder i alderen i befolkningen*	Antal provokeret aborter per. 1.000 piger/ kvinder
13	1	386	3
14	13	360	36
15	18	375	48
16	23	335	69
17	34	340	100
18	41	372	110
19	38	382	99
20	36	361	100
I alt	204	2.911	70

*www.stat.gl, tabel BEXSTM1

Hos børn og unge på 20 år eller yngre var incidensen for provokeret abort højest hos de 18-årige (110 per. 1.000 kvinder i aldersgruppen), efterfulgt af 17- og 20-årige (tabel 2).

Fordeling i Sundhedsregionerne

Sundhedsregion	Sundhedsregion Kujataa	Sundhedsregion Sermersooq	Sundhedsregion Qeqqa	Sundhedsregion Qeqertalik ¹	Sundhedsregion Avannaa
Antal kvinder mellem 15-49 år	1.320	5.622	2.055	1.398	2.514
Antal aborter	78	410	171	59	171
Antal per. 1000 kvinder i Sundhedsregionerne	59	73	83	42	68
Gennemsnitsalder (år) (minimum og maksimum)	26 (15-43 år)	26 (13-43 år)	25 (14-42 år)	24 (14-41 år)	26 (14-46 år)
Gennemsnitlig graviditetslængde (uge) (minimum og maksimum)	8 (5-12 uger)	8 (4-19 uger)	7 (3-18 uger)	7 (5-13 uger)	7 (2-12 uger)

Der blev foretaget flest provokerede aborter i Sundhedsregion Qeqqa (83 per 1.000 kvinder i alderen mellem 15-49 år), efterfulgt af Sundhedsregion Sermersooq og Sundhedsregion Avannaa, og færrest i Sundhedsregion Qeqertalik (42 per 1.000 kvinder i alderen mellem 15-49 år). Den sidstnævnte kan skyldes underrapportering (tabel 3).

Samrådsafgørelser 2020

Statistikken er baseret på Landslægeembedets modtagne anmeldelser om samrådsafgørelser i 2020.

Grønlands Sundhedslovgivning om svangerskabsafbrydelser:

- a) Lov nr. 232 af 12. juni 1975 for Grønland om svangerskabsafbrydelse

Kapitel 1:

” §1 En kvinde, som har bopæl i riget (Danmark og Grønland), har ret til at få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabet.

...

§2. Selv om 12. svangerskabsuge er udløbet, kan en kvinde uden særlig tilladelse få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet er nødvendigt for at afværge fare for hendes liv eller for en alvorlig forringelse af hendes legemlig eller sjælelig helbred og denne fare er udelukkende eller ganske overvejende lægeligt begrundet.

- b) Bekendtgørelse nr. 265 af 19. juni 1975 for Grønland om svangerskabsafbrydelse

¹ Der er ikke modtaget anmeldelser fra Qasigianguit og Kangaatsiaq, hvorfor Region Qeqertalik kan være underrepræsenteret

c) Cirkulære af 19. juni 1975 om behandlingen af sager om svangerskabsafbrydelse i Grønland.

Kravet om indberetning af samrådsafgørelser følger af *Cirkulære om behandling af sager om svangerskabsafbrydelse i Grønland af 19. juni 1975*. Det fremgår af § 15 at abortankenævnet ”fører tilsyn med samrådenes virksomhed i forbindelse med behandlingen og afgørelsen af ansøgninger om svangerskabsafbrydelse. Nævnet påser navnlig, at samrådene så vidt muligt følger en ensartet praksis”. Ankenævnet skal i sagens natur have kendskab til samrådsafgørelserne for at kunne føre tilsynet, og derfor skal de indberettes.

Et skema for anmeldelser af samrådsafgørelse om svangerskabsafbrydelse efter udgangen af svangerskabets 12. uge (også kaldes senabort) udfyldes og underskrives af samrådets medlemmer, indscannes og vedlægges patientjournalen og en kopi fremsendes, både ved tilladelse og afslag, til Landslægeembedet.

Der tages det forbehold for tallene i statistikken at de udelukkende er baseret på modtagne anmeldelser af samrådsafgørelser.

Antal samrådsafgørelser

Der blev i 2020 truffet 24 samrådsafgørelser, hvoraf 23 (95,8 %) fik tilladelse til svangerskabsafbrydelse efter udgangen af 12. svangerskabsuge og 1 (4,2 %) fik afslag. Den ene afslag blev anket til Abortankenævnet, men Abortankenævnet tilsluttede sig til samrådets afgørelse og der blev ikke givet tilladelse til senabort.

Gennemsnitsalderen for kvinder der efter samråd fik tilladelse til senabort var 23,4 år (tabel 4).

Aldersgrupper	Antal (procent)
14	3 (13%)
15-19	8 (35%)
20-24	4 (17%)
25-29	1 (9%)
30-34	4 (17%)
35-39	3 (13%)

Graviditetslængde i samrådsafgørelser

Den gennemsnitlige graviditetslængde ved samråd om svangerskabsafbrydelse efter udgangen af 12. svangerskabsuge var 14,9 uger.

Af de samrådsafgørelser, hvor der blev givet tilladelse til svangerskabsafbrydelse efter udgangen af 12. svangerskabsuge, lå graviditetslængden mellem 13. til 18. svangerskabsuge (gestationsalder 12+3 til 17+4).

Baggrund for senaborter

Lov nr. 232 af 12. juni 1975 for Grønland om svangerskabsafbrydelse kapitel 1, § 3 og 4 siger følgende om baggrundene for tilladelser til senabort:

§3 og §4

§3.

Stk. 1. Er 12. svangerskabsuge er udløbet, kan en kvinde, som har bopæl her i riget, få tilladelse til svangerskabsafbrydelse, hvis:

Stk. 3

4) kvinden på grund af legemlig eller sjælelig lidelse eller svag begavelse ikke formår at drage omsorg for barnet på forsvarlig måde,

5) kvinden på grund af ung alder eller umodenhed ikke for tiden formår at drage omsorg for barnet på forsvarlig måde, eller

6) svangerskabet, fødslen eller omsorgen for barnet må antages at ville medføre en alvorlig belastning af kvinden, som ikke kan afværges på anden måde, således at det af hjemmet eller omsorgen for familiens øvrige børn må anses for påkrævet, at svangerskabet afbrydes. Ved afgørelsen tages hensyn til kvindens alder, arbejdsbyrde og personlige forhold i øvrigt samt til familiens boligmæssige, økonomiske og helbredsmæssige forhold.

Tabel 5. Kvindernes alder på samrådsafgørelsesdagen 2020 fordelt på baggrund for senabort

Alders-grupper	Misdannelse/arvelig sygdom/sygdom (fosteret) ¹	Ung alder og/eller umodenhed ²	Kvindens sociale forhold ³	Ung alder og/eller umodenhed ² og Kvindens sociale forhold ³	Total
10-14	0	2	0	1	3 (13%)
15-19	0	3	2	3	8 (35 %)
20-24	0	0	3	1	4 (17%)
25-29	0	0	1	0	1 (4%)
30-34	0	0	4	0	4 (17 %)
35-39	1	0	2	0	3 (13%)
Total (procent)	1 (4%)	5 (22%)	12 (52%)	5 (22%)	23

1. §3, stk. 1, nr./pkt. 3

2. §3, stk. 1, nr./pkt. 5

3. §3, stk. 1, nr./pkt. 6

I tabel 5 ses, at de fleste (n= 12 [52%]) svangerskabsafbrydelser efter udgangen af 12. uge var på baggrund af kvindens sociale forhold. Af dem var de fleste kvinder i aldersgruppen 20-24 år og 30-34 år. Der blev givet 5 (22%) tilladelser på baggrund af

kvindens unge alder og/eller umodenhed, og af dem var de fleste kvinder i aldersgruppen 15-19 år. Derudover fik i alt 5 (22%), tilladelse på baggrund af kombination af både ung alder og/eller umodenhed og kvindens sociale forhold, og af dem var de fleste kvinder i aldersgruppen 15-19 år.

1 (4,3 %) tilladelse til senabort blev givet på baggrund af misdannelse hos fosteret.

Sundhedsregionerne

Tabel 6. Antal tilladelser efter samrådsafgørelser fordelt på sundhedsregioner og baggrund for senabort.

Sundhedsregioner	Misdannelse/ arvelig sygdom/sygd om (fosteret) ¹	Ung alder og/eller umodenhed ²	Kvindens sociale forhold ³	Ung alder og/eller umodenhed ² og Kvindens sociale forhold ³	Total
Sundhedsregion Kujataa	0	0	0	0	0 (0 %)
Sundhedsregion Sermersooq	1	3	6	4	14 (61%)
Sundhedsregion Qeqqa	0	1	6	1	8 (35 %)
Sundhedsregion Disko	0	1	0	0	1 (4%)
Sundhedsregion Avannaa	0	0	0	0	0 (0 %)
Total (procent)	1 (4%)	5 (22%)	12 (52%)	5 (22%)	23

1. §3, stk. 1, nr./pkt. 3

2. §3, stk. 1, nr./pkt. 5

3. §3, stk. 1, nr./pkt. 6

Tabel 6 viser, at de fleste, i alt 14 (61 %) af samrådsafgørelser skete i Sundhedsregion Sermersooq, efterfulgt af 8 (35 %) i Sundhedsregion Qeqqa og 1 (4%) i Sundhedsregion Disko. Landslægeembedet har ikke modtaget samrådsafgørelser fra Sundhedsregion Kujataa og Avannaa.

Kilder:

1. Landslægeembedet (Grønland, 2019): Svangerskabsafbrydelser i Grønland 2019
https://nun.gl/emner/udgivelser/aarsberetninger/sundhedsfaglige_notater_vedroerende_2019?sc_lang=da

Lovgivning vedrørende svangerskabsafbrydelse, sterilisation og kastration

Lov nr. 232 af 12. juni 1975 for Grønland om svangerskabsafbrydelse

Bekendtgørelse nr. 265 af 19. juni 1975 for Grønland om svangerskabsafbrydelse

Cirkulære om behandling af sager om svangerskabsafbrydelse i Grønland

https://nun.gl/emner/sundhedsprofessionelle/groenlands_sundhedslovgivning#x91860fd4326e4d10a9c4542a1554fe3c